

Với những điều kiện “địa lợi - nhân hoà” Minh Đạm đã được chọn làm căn cứ cách mạng trong hai cuộc kháng chiến chống quân xâm lược

Núi Minh Đạm thuộc địa phận 4 xã Tam Phước, Thị trấn Long Hải thuộc huyện Long Điền; xã Long Mỹ, thị trấn Phước Hải thuộc huyện Đất Đỏ, có chiều dài 9 km, chiều rộng 4 km, được kết hợp bởi những ngọn núi có tên riêng nhưng liên kết với nhau liền một dãy từ Bắc xuống Nam và được gọi là Châu Viên, Châu Long từ cuối thế kỷ 20. Với độ cao các đỉnh: Chóp Mao 323m, Hòn Thung 217m, Đá Dựng 173m, Trương Phi 317m.

Tên gọi Minh Đạm được xác định từ năm 1948, khi Tỉnh uỷ Bà Rịa quyết định chọn Phước Bửu, Long Mỹ làm căn cứ kháng chiến chống thực dân Pháp xâm lược. Đó còn là tên của hai đồng chí Bùi Công Minh – Bí thư và Mạc Thanh Đạm – Phó bí thư Huyện uỷ Long Điền đã có nhiều đóng góp cho phong trào cách mạng. Trên đường đi công tác về do bị chỉ điểm nên hai đồng chí bị phục kích và hy sinh vào ngày 17/11/1948. Để tưởng nhớ 2 người con anh dũng, trung hiếu của cách mạng, Nhân dân đã đặt tên cho ngọn núi này là núi Minh Đạm.

Minh Đạm được cấu tạo bởi những ngọn núi đá có nhiều hang động tự nhiên, chắc chắn, kín đáo có thể chịu đựng hỏa lực mạnh và hiện đại của đối phương, đồng thời Minh Đạm có độ cao lý tưởng, hiểm trở lại nằm trong khu vực nông thôn đồng bằng Duyên Hải, là đài quan sát bao quát hầu hết mọi địa bàn quanh vùng: biển, trời và đồng bằng Bà Rịa – Vũng Tàu. Đây cũng là điều kiện thuận lợi cho việc phát triển lực lượng vũ trang về phía lộ 23 (quốc lộ 55), lộ 15 (quốc lộ 51) và về các xã, thị trấn phụ cận. Trên núi Minh Đạm có rừng cây bao phủ, phong phú đa dạng về thảm thực vật và thú rừng. Xung quanh núi là một vùng kinh tế trù phú, quanh chân núi là những đồng ruộng phì nhiêu. Trên núi có suối nước ngọt Ngọc Tuyền và hệ thống các khe, suối đảm bảo cho việc sinh tồn. Đó là những điều kiện thuận lợi để tạo nguồn hậu cần tại chỗ.

Với những điều kiện “địa lợi - nhân hoà” nên Minh Đạm đã được chọn làm căn cứ cách mạng trong hai cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp và đế quốc Mỹ.

Ngoài tác dụng bảo toàn lực lượng cần thiết thì các hang sâu trên Minh Đạm còn là nơi sản xuất vũ khí tự tạo, là lá chắn tạo thế phòng thủ rất lợi hại để vận động chiến đấu cách mạng trong tấn công và bảo toàn lực lượng. Quân địch đã dùng mọi phương tiện, mọi hình thức để huỷ diệt nhưng chúng vẫn đành bó tay trước thiên nhiên hùng vĩ của núi rừng Minh Đạm. Một số sự kiện tại các hang căn cứ trên núi Minh Đạm.

Căn cứ Minh Đạm gồm 04 khu chính: Châu Viên, Đá Chẽ, Đá Giăng, Giếng Gạch, có rất nhiều lò ảng vì vậy tạo thuận lợi để xây dựng các căn cứ quan trọng như: căn cứ Huyện uỷ, Huyện đội, Quân nhu, Quân giới, Thị xã cấp...

Trong giai đoạn 1969 -1972, Hang Huyện uỷ là nơi tập trung đầy đủ trí tuệ và nghị lực cách mạng của Đảng, là biểu tượng tinh thần và ý chí chiến đấu kiên cường, bất khuất của quân dân Long Đất. Khu vực chung quanh hang được bố trí đầy đủ các bộ phận phòng, ban trong tổ chức Huyện uỷ như: tuyên huấn, thông tin, bảo mật, giáo vụ, bảo vệ... năm 1969 tại đây lực lượng bảo vệ căn cứ Huyện uỷ đã tổ chức trận đánh diệt gọn 1 đại đội” mai phốt” của địch.

Hang Huyện đội với độ cao 210m, là nơi Ban Chỉ huy Quân sự Huyện đã tổ chức chỉ huy trực tiếp lực lượng vũ trang, phục kích, chặn đánh, bẻ gãy nhiều đợt càn quét dã man của Mỹ-Ngụy, lập nhiều chiến công vang dội, hào hùng của quân và dân Long Đất.

Nơi ghi dấu một thời oanh liệt của những trận đánh tiêu biểu.

Ngày 08/06/1966, Lữ đoàn dù 173 Mỹ phối hợp lính Nam Triều Tiên và lực lượng Ngụy quyền với sự yểm trợ của xe tăng, pháo binh, máy bay tấn công Minh Đạm, trong 10 ngày đêm chiến đấu, đánh trả

quyết liệt, Đại đội C25 và du kích xã đã tiêu diệt và loại khỏi vòng chiến đấu 100 tên lính (30 lính Nam Triều Tiên, 40 lính Ngụy) bảo vệ vững chắc khu căn cứ.

Tháng 06/1968 địch tổ chức 01 trận càn lớn, kết hợp giữa xe tăng pháo đài bay B52, pháo bầy Tân Tây lan. Quân Úc mở cuộc càn quét quy mô vào Minh Đạm, 07 ngày đầu địch sử dụng máy bay ném bom chiến lược B52, dội hàng ngàn tấn bom xuống căn cứ Minh Đạm. Trong trận càn này, tiểu đoàn 445 và du kích Long Đất đã dùng mìn E3 bó lại thành 3 quả gài theo đường xe ủi để chặn đánh xe tăng, xe cơ giới Úc. Du kích thì gài lựu đạn trên các cành cây, chỉ cần thân cây lung lay thì lựu đạn sẽ nổ chụp xuống. Nhờ cách đánh sáng tạo này mà Minh Đạm được giữ vững, hàng chục xe tăng, xe ủi và kẻ địch đã bỏ xác tại căn cứ. Đây là trận càn dài ngày nhất, quyết liệt nhất vào căn cứ Minh Đạm. Cán bộ, chiến sĩ trong căn cứ kiên cường, bền bỉ, bám trụ chặn đánh địch hơn 100 ngày đêm đã bảo vệ vững chắc Minh Đạm.

Minh Đạm là căn cứ kháng chiến của cách mạng rất đáng tự hào của Nhân dân tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu nói chung, của huyện Đất Đỏ nói riêng; là trung tâm lãnh đạo trong 2 cuộc kháng chiến chống ngoại xâm của địa phương. Quân và dân nơi đây cũng đã nêu cao được tinh thần chủ nghĩa anh hùng cách mạng, chiến đấu ngoan cường, giữ vững lòng tin và bằng chứng là cách mạng toàn thắng bằng chiến dịch lịch sử mùa xuân năm 1975.

Ngày nay, căn cứ lịch sử Minh Đạm không chỉ là chiến tích chiến tranh, là nhân chứng của 2 cuộc kháng chiến mà Minh Đạm còn có vị trí địa lý lý tưởng, ba mặt giáp biển, giao thông thuận lợi với vẻ đẹp của núi non hùng vĩ, biển cả mênh mông với những đường đèo uốn lượn quanh Minh Đạm và rừng hoa anh đào rực rỡ sắc xuân. Tạo thêm vẻ đẹp thiên nhiên cho Minh Đạm để phục vụ tham quan và du lịch.

Căn cứ Minh Đạm được Bộ Văn hoá Thể thao công nhận là di tích lịch sử cách mạng vào ngày 18/01/1993.

*“...Cờ đỏ sao vàng rợp trời gió lộng
Tiếng reo hò vang dậy khắp non sông
Trang sử vàng Tổ quốc ghi công
Bia tường niệm anh hùng liệt sĩ
Lòng chung thủy cội nguồn dân tộc
Chí kiên cường truyền thống Việt Nam”*

Ngày 15/4/2023, Công đoàn Trường mầm non Xuân Thới Thượng tham quan Di tích lịch sử Cách mạng Minh Đạm – Long Hải.